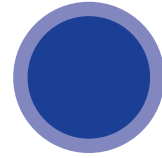

Museum Meermannno

€ **1.385.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **1.710.068**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.23 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Museum Meermannno beheert en ontsluit collecties van nationale en internationale boek- en drukkunst en legt zich daarbij toe op boekvormgeving en boekgeschiedenis. De missie van de instelling luidt: “Museum Meermannno legt de verbinding tussen de geschiedenis en de toekomst van het boek en het beeldverhaal in al zijn verschijningsvormen en informeert en inspireert een breed binnen- en buitenlands publiek met zijn onderscheidende, dynamische en internationale collecties en presentaties en blijft zo huidige en toekomstige generaties hiervoor winnen.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Museum van het Boek / Museum Meermannno een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.385.000, mits voldaan wordt aan de hieronder beschreven voorwaarde.

De raad spreekt zijn waardering uit voor de inzet van het Meermannno. De ambitieuze voornemens lijken echter onvoldoende realistisch. Ook vindt de raad de kernkwaliteit van het Meermannno niet sterk genoeg om een voortbestaan als zelfstandige instelling te rechtvaardigen. De raad ziet wel toekomst in een nauwe samenwerking met het Letterkundig Museum dat zich in hetzelfde domein beweegt. Daarmee kan volgens de raad de presentatiefunctie worden verbeterd. In de huidige gemedialiseerde samenleving vindt de raad een museum voor geschreven media van belang.

De raad adviseert het Meermannno te subsidiëren conform categorie drie van de rangorde, op voorwaarde dat het intensief gaat samenwerken met het Letterkundig Museum en de musea gezamenlijk een nieuw activiteitenplan indienen. Omdat de raad uitgaat van verregaande samenwerking met het Letterkundig Museum, adviseert hij de instelling een subsidie toe te kennen ter hoogte van 75% van het door OCW aangegeven richtbedrag dat als subsidieplafond geldt.

Beoordeling

Kwaliteit

Onlangs maakte het Meermanno een omslag met een nieuwe missie, waarmee het boek- en beeldverhaal in een breder perspectief worden geplaatst. Daarmee kiest het een positie in het bestel waarin het zichzelf ziet als onderdeel van de (inter)nationale culturele geschiedenis. Men is een verbinding aangegaan met de collectie van het Nederlands Instituut voor Beeldverhaal en Beeld Illustratie van Hans Matla om zodoende het aanbod te verbreden. Hiermee lijkt vooral een populariseringsslag te worden beoogd. De raad is zeer positief over de grote inzet en de wijze waarop het Meermanno hieraan in het activiteitenplan vorm heeft gegeven.

De vraag is echter of de instelling niet te veel afdwaalt van haar kern. Het ambitieuze activiteitenplan zet in op een meersporenbeleid. Volgens de raad hinkt men hierdoor op twee gedachten: enerzijds de ensemblewaarde, anderzijds het belang van de museale kerncollectie. Dat doet de positie van de instelling geen goed en staat ook de voorgenomen vernieuwing in de weg, waarin de presentatie van het beeldverhaal een belangrijke rol speelt. In de directe omgeving van het Meermanno bevindt zich de Koninklijke Bibliotheek, waarmee men samenwerkt op onderdelen van de bedrijfsvoering, het behoud en beheer. Ook het Letterkundig Museum bevindt zich in de directe nabijheid. De kerncollectie van het Meermanno, met een beperkt aantal topstukken, komt goed tot haar recht binnen de context van de collectie van de Koninklijke Bibliotheek. In relatie tot het Letterkundig Museum is nu vooral sprake van concurrentie in de programmering.

De raad vindt de kernkwaliteit van het Meermanno niet sterk genoeg voor een voortbestaan als zelfstandige instelling. Hij ziet wel een toekomst in een sterke samenwerking – mogelijk zelfs een fusie – met het Letterkundig Museum. ^[38]

Publieksbereik

In 2011 maakte de instelling een sprong van 47% in het publieksbereik. Deze groei komt echter niet terug in het verwachte aantal bezoekers voor de toekomstige tentoonstellingen. In het plan heeft de instelling ook een groot aantal internationale tentoonstellingen voorzien. Vaak is er sprake van samenwerking met derden en een flankerend programma. Dit is erg ambitieus. De voorgenomen planning legt een grote druk op marketing en educatie. Het Meermanno realiseert zich dit en geeft aan meer met vrijwilligers te gaan werken. Hoewel de ambitie voor het publieksbereik noodzakelijk is om het Meermanno bij toenemende concurrentie overeind te houden, zet de raad grote vraagtekens bij het realiteitsgehalte ervan.

Cultureel ondernemerschap

De instelling heeft met een enorme inspanning de eigen inkomsten naar een hoger niveau weten te tillen. Voor de toekomst heeft men een ambitieus marketingplan opgesteld dat is gericht op diverse doelgroepen en voorziet in extra activiteiten. Men zet in op een verdub-

38
Zie ook: Advies
Letterkundig
Museum.

beling van de eigen inkomsten. De doelgroepenstrategie is echter beperkt uitgewerkt. De extra activiteiten leggen bovendien een zware druk op de organisatie. De raad heeft waardering voor de inzet en ambities van het Meermannno, maar hij spreekt zijn zorg uit over de beperkte robuustheid van het verdienmodel. Als de inkomsten niet worden gehaald, moet er worden gesneden in personeel en programma. Dan komt de instelling in een neerwaartse spiraal terecht. De uitwerking van de governance-structuur ontbreekt.

Educatie

De raad zet vraagtekens bij het streven van het museum om het bereik onder scholieren uit het primair onderwijs te verdubbelen en die uit het voortgezet onderwijs zelfs te verdrievoudigen. Ondanks het ambitieuze educatieve programma dat voorziet in periodieke evaluatie en de inzet van meer personeel, is deze doelstelling niet realistisch. Het museum heeft bovendien onvoldoende zicht op zijn positie in de stad (in relatie tot onder meer de Gevangenpoort, Kinderboekenmuseum en het Mauritshuis) en maakt daardoor een verkeerde inschatting van de concurrentie op dit gebied. Het Meermannno geeft aan de educatieve activiteiten te evalueren.

(Inter)nationaal belang

De gekozen positionering, waarbij de eigen kernkwaliteit niet helder is benoemd in relatie tot de kerncollectie, doet afbreuk aan het belang dat de collectie heeft. De instelling streeft naar aansluiting bij internationaal verwante organisaties. Er is echter geen sprake van inkomsten uit het buitenland; het museum ontvangt ook weinig buitenlandse bezoekers.

Wetenschappelijke functie

Het Meermannno heeft geen wetenschappelijke functie toegewezen gekregen. Men is wel een samenwerking met universiteiten gestart. Onderzoek naar de collecties is realistisch vormgegeven, gelet op de aard en omvang van het museum.